

Simone története

Simone vagyok, Ausztriából. Sok széles látókörű európaihoz hasonlóan már fiatalon rájöttem, hogy az európai jólét részben a fejlődő országok kizsákmányolásának köszönhető. Vizuális művészként mindig érdekelt a társadalmi struktúrák és az értékrendek elemzése, csakúgy, mint az, hogy megkérdőjelezzem az életmódomat és alternatívákat keressek rá, mivel nem tartom logikusnak, hogy elfogadjak egy egyenlőtlen világot. A globális társadalmi különbségeket azonban a legtöbb ember elfogadja, feltéve, ha ők vannak a gazdag oldalon.

Mivel képtelen voltam megemészteni az Európában uralkodó állandó fogyasztás kultúráját, 2005 óta egy guatemalai bennszülött faluban élek, részben azért is, mert meg akartam ismerni az érme másik oldalát. Számomra a legérdekesebb dolog a guatemalai bennszülöttekkel kapcsolatban az empátiájuk. Itt az embert a szíve alapján ítélik meg, nem a bankszámlája alapján. Új istenünk, a „kapitalizmus” hihetetlenül az agyamra megy, még akkor is, ha jól tudom, hogy ettől a világtól valójában nem lehet sehová elmenekülni. De itt Guatemalában, falun, legalább még mindig kevésbé vannak ettől hasra esve, és más értékeket tartanak fontosnak.

Fehér nyugati nőként Guatemalában élni számos hátránnyal jár. Habár aktívan részt veszek a falu közösségi életében, sok itteni barátom van, workshopokat tartok iskoláknak (sokszor ingyen), segíték a helyi kulturális fesztivál megszervezésében, és évek óta behatóan tanulmányozom a különböző maya naptárakat, én mindig csak egy „gringa”, egy külföldi, egy kívülálló maradok.

Ezenkívül sok helybelinek azt sem könnyű elfogadni, hogy hajadon, gyermektelen, független nő vagyok, aki ráadásul nem tartozik egyetlen egyházhoz sem.

A helyi férfiak szinte képtelenek egyedül élni, mert egyikük sem tud főzni vagy mosni, a takarításról nem is beszélve. Ennek ellenére képesek az ellenkezőjéről meggyőzni a feleségüket, arról, hogy egy asszony a férje nélkül gyámoltalan, és sok nő el is hiszi ezt, nem csak Guatemalában.

Mivel a barátom, egy német, aki itteni guatemalai kávéval kereskedik és nagy tekintélynek örvend a faluban, sokat segített az embereknek a polgárháború idején, nekem is megvan a legitim státusom a faluban, mivel egy köztisztviselőben álló férfi asszonya vagyok.

Azt azonban, hogy több hónappal ezelőtt szakítottunk, titokban tartottam, mert nem akarom, hogy a faluban megtudják, egyedülálló vagyok. A (volt) barátom jelenleg Németországban van, így könnyebb fenntartani a látszatot.

Egy másik dolog, ami tovább bonyolítja a helyzetemet, hogy illegálisan tartózkodom Guatemalában. Ha valaki ellenőrizni akarná az útlevelemet, három hónapra szóló érvényes turista vízumom van, de már

évek óta itt élek, saját vállalkozásom van, és még adót is fizetek. Jobb, ha nem derül ki, hogy tartózkodási és munkavállalási engedély nélkül vagyok itt. Ebben az esetben elég valószínű, hogy kitoloncolnának. Tehát háromhavonta meghosszabbítom a vízumomat, és így hivatalosan még mindig turista vagyok.

A tartózkodási engedélyt meg lehetne szerezni, ha rászánnék egy kis időt és egy nem túl nagy összeget, egyébként sokkal könnyebben, mint a világ legtöbb országában.

Miért nincs akkor még mindig tartózkodási engedélyem ennyi év után?

Anyukám miatt. Ha Ausztriában bejelenteném, hogy „külföldön élek”, megszűnne a társadalombiztosításom, és nem vehetném igénybe az osztrák betegbiztosítási rendszert. Ezért anyám háztartási alkalmazottként jelentett be, így havonta befizetem a társadalombiztosítási díjat, amely összegnek egyébként nagyon jó helye lenne itt is.

Anyám mindig azt mondja: „De így legalább a nyugdíjadat is fizeted.” Mintha hinnék a nyugdíjrendszerben!

De mivel nagyon szeretem az anyukámat, és nem akarok neki fölösleges aggodalmat okozni, még ennyi év után is játszom a szerepemet. Anyukám eléggé aggódik amiatt, hogy Guatemalában élek, egy olyan országban, ahol a felderített gyilkosságok aránya kevesebb mint 3%, és ahol a meggyilkolt nők kimagasló aránya miatt az emberek „femicídiumról” (nőirtásról) beszélnek. Pedig elég gyakran meglátogat ahhoz, hogy tudja, a gyilkossági statisztikák legfőképpen Guatemala Cityre vonatkoznak, és itt vidéken eléggé nyugodt az élet. Ő azonban úgy gondolja, ha valami történik, legalább jogosult leszek az osztrák kórházi kezelésre. Én inkább a helyi sámánok gyógyító erejében, a természetes gyógymódokban és az öngyógyításban hiszek, s ha műtetre lenne szükségem, pontosan tudom, hová menjek ebben az országban.

De az ittléttel járó nehézségek ellenére számomra még mindig könnyebb itt élni, mint Európában. Tetszik, hogy itt Guatemalában ilyen magas a társadalmi intelligencia, a közösség tagjai tisztelik és segítik egymást, és az is szimpatikus, ami alapján itt megítélik az embert. A társadalmi összetartás nagyon fontos, mert a rokonok és barátok segítségével viszonylag könnyen át lehet vészelné a nehéz időket. De segítséget csak az kaphat, aki maga is segítőkész. A maya nyelvben az egyik bevett köszönési forma így hangzik: „Én egy másik te vagyok”. Ez arra az elvre világít rá, hogy minden egy, ezért az önzés logikátlan stratégia. Ez az életmód nagyon megfelel nekem, és jobban érzem magam a bőrömben az itteni a közegben, mint az európaiban, ahol sajnos nagyon gyakran félreteszik a szívet, és csak a szellemet képezik.

Azt hiszem, több külföldre utazó európainak kellene megkérdőjeleznie az európai értékrendet.